

'Drie-eenheid' en het verhaal van God.

In de christelijke traditie wordt gesproken over de drie-eenheid van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

En dan wordt het benoemd als een tegenstrijdigheid in de vorm van drie personen, die toch uiteindelijk één persoon vormen. Met de mogelijkheid om ze als persoon individueel of gezamenlijk aan te spreken. In de eerste eeuwen van het Christendom is er veel strijd over geweest in termen van opvattingen over 'goddelijkheid' en de wijze waarop Vader, Zoon en Geest gedefinieerd zouden moeten worden in hun specifieke zijn en in hun onderlinge samenhang.

Pas in de vierde eeuw is het besluit door de kerk met betrekking tot de Drie-eenheid genomen en is het vastgelegd in het ons bekende Dogma.

(Kijk maar eens hoe ingewikkeld het allemaal is bij Wikipedia onder 'Drie-eenheid')

Ik kan daar eigenlijk niets mee!

In elk geval niet als je het zoekt in termen van personen of substanties.

Iets anders is het wanneer je zoekt naar de betekenis van en de samenhang tussen de verschillende begrippen en beelden, die in de Bijbelse teksten genoemd worden. Het is dan een zoeken naar het kloppend krijgen van iets of iemand, die één en dezelfde blijft, maar toch onderscheiden kan worden in drie verschillende hoedanigheden.

Een oplossing zou kunnen zijn, dat je kunt kijken naar bijvoorbeeld één persoon, die op drie verschillende manieren betekenis heeft:

- Hij kan **vader** zijn (van een kind)
- Hij kan **kind** zijn (van een vader)
- En hij kan bijvoorbeeld **timmerman** zijn (als beroep en functie)

Elk van die hoedanigheden kent zijn eigen taalveld. Dat kun je niet door elkaar halen.

Zo zou je het dus kunnen hebben over de verschillende functies, die één persoon kan hebben. Je kunt hem aanspreken in elk van de verschillende functies, terwijl het toch om de zelfde persoon gaat.

Ik denk even aan het moment, dat ik bij mijn vader, die predikant was, de doop ging aanvragen. Het liefste had ik hem toen aangesproken met dominee, in plaats van met 'papa'.

Een ander voorbeeld is dat van **het aloude drietal 'lichaam', 'ziel' en 'geest', waarbij dan ook sprake is van één en dezelfde persoon.**

In alle opzichten een problematische constructie, omdat je ze niet kunt scheiden in verschillende zintuiglijk waarneembare grootheden.

In de praktijk proberen we ze wel eens te scheiden: **in het spraakgebruik zeggen we bijvoorbeeld, dat we een ziel hebben, en een geest en een lichaam**, maar eigenlijk weten we wel, dat dat niet kan. Want dan kom je in moeilijkheden als je zoekt naar de verbanden, of naar bijvoorbeeld het gewicht van de 'ziel' wanneer die bij het overlijden het lichaam gaat verlaten.

Eerder zou je moeten zeggen: **we zijn 'lichaam', 'geest' en 'ziel'**.

En daarmee bedoelen we verschillende aspecten van ons mens-zijn:

- **Lichaam** als onze zintuiglijke aanwezigheid in de werkelijkheid.
- **Geest**, wat betreft onze geestelijke vermogens, en daarbij bedoelen we met

name *ons denken en zingeven*.

- **Ziel**, ook wel geassocieerd met *het 'hart', het geheel van gevoelens, ons gevoelscentrum*. Zichtbaar te maken in *lichamelijke reacties*. Ook wel aangeduid met *'levende persoon'* (bijv. *'die gemeente telt zoveel zielen'*)

Eén persoon, met verschillende aspecten.

Losgelaten op het beeld van God, zou je kunnen denken aan:

- **God als Vader**, met zijn scheppingsvermogen, de regie van alles wat er is, met de boodschap van liefde.
- **God, als Zoon**, in de zichtbare werkelijkheid, toonbeeld van *liefde die zichzelf niet zoekt en van het zien, 'met ontferming bewogen'*.
- **God, als Geest**, die mensen (aan)raakt en in beweging zet in het spoor (cq. de richting) van de liefde, die zichzelf niet zoekt.

Als ik het zo verwoord, dan zie ik, dat ik zonder problemen het woordje 'God' kan vervangen door 'het verhaal van God'.

Dan heb ik niet het probleem van drie personen, die toch één persoon zijn.

Dan gaat het om één verhaal!

Het verhaal **van God**, zo genoemd om aan te geven, dat het niet gaat om een verhaal dat ik zelf bedenken, maar dat ik ontdek heb, als een verhaal dat aanwezig is in onze werkelijkheid en ons aangereikt wordt in en door ons mens-zijn. Een verhaal over de waarde van *'liefde die zichzelf niet zoekt'* en *'het zien, met ontferming bewogen'*.

Een verhaal, dat nog het duidelijkst zichtbaar geworden is, en daarmee ook confronterend aanwezig is in de persoon van Jezus van Nazareth. Wanneer wij hem Christus noemen, belijden wij, dat Hij de belichaming is van het Verhaal van God.

Dat verhaal kan ons aanraken in ons diepste zijn, en ons bepalen bij ons diepste zijn, met de mogelijke herkenning en erkenning dat het verhaal ook ons betreft en dat het verhaal ons draagt en dat wij ook dragers van het verhaal mogen zijn.

Je zou het de kracht van het verhaal kunnen noemen, die mensen op adem laat komen en doet beseffen, dat ze er mogen zijn, zoals ze zijn, en dat ze ertoe doen en van betekenis en toegevoegde waarde zijn.

Voor mij heb ik hiermee allerlei filosofische, theologische vraagstukken uit de geschiedenis, maar ook uit mijn persoonlijk geloofsleven overbodig gemaakt, als niet ter zake doende.

Zelf heb ik het idee, dat het ook te maken heeft met de onmogelijkheid om via filosofische en theologische argumentatie en denkmodellen terecht te komen bij concrete ervaringen, waarbij gevoelens en emoties een grote rol spelen.

Tevens zie je vaak, dat mythologische en apocalyptische beelden, die in de Bijbel een rol spelen (met name ook bij profetieën), soms rechttoe rechtaan vertaald worden in begrippen en feiten.

En dan gaat het fout: de kracht en de diepte van het verhaal gaat verloren.

Dat geldt ook voor (de beelden van) de gelijkenissen in het Nieuwe Testament:

beeldtaal is geen begrippen- en feiten-taal.

Beeldtaal verwijst o.a. naar *gevoelens* en naar *associaties*, en naar *betrokkenheid*.

Bij **begrippen-taal en feiten-taal** gaat het om *logische ordening* (met het gevaar van 'hokjes')

en 'etiketten').

Die twee moet je niet door elkaar halen dan raak je de 'menselijke maat en betrokkenheid' kwijt.

Daarnaast vind ik er voldoening in om vast te stellen, dat deze manier van spreken over het verhaal van God en niet over de ingewikkeldheid van de Drie-eenheid het geloof ook veel meer toegankelijk maakt voor mensen met een verstandelijke beperking en dus ook voor 'gewone' mensen..

Misschien wel een aanwijzing, dat we dan dichterbij de kern van geloven zouden kunnen komen...